

53060201: หลักสูตรภูมิสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

คำสำคัญ: ระบบการเดินเท้าโดยรอบสถานีรถไฟฟ้า

กฤตแก้ว ชีโนรักษ์: ระบบการเดินเท้าโดยรอบสถานีรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน กรุงเทพมหานคร กรณีศึกษา: สถานีรถไฟฟ้าบีทีเอสอ่อนนุช. อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ: รศ.ดร.ชัยสิทธิ์ ด้านกิตติกุล. 101 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทำการศึกษาระบบการเดินเท้าโดยรอบสถานีรถไฟฟ้าอ่อนนุช เรื่องคุณภาพการเดินและสภาพปัญหาการเดินเท้าโดยรอบสถานีรถไฟฟ้า สำหรับใช้ประกอบการเสนอแนะแนวทางการออกแบบวางผังพัฒนาพื้นที่โดยรอบการขนส่งมวลชนขนาดใหญ่ต่อไป

ขั้นตอนการศึกษาเริ่มจากการศึกษาข้อมูล และทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง แล้วจึงลงสำรวจพื้นที่ศึกษา โดยรอบสถานีรถไฟฟ้าอ่อนนุชในรัศมี 400 เมตร ซึ่งเป็นระยะที่สามารถเดินถึงใน 10 นาที ในเรื่องการใช้ประโยชน์ที่ดินที่เปลี่ยนไป ปริมาณผู้เดินเท้า สภาพปัญหา และอุปสรรคในการเดินเท้า ร่วมกับการเก็บแบบสอบถามคนเดินเท้าที่พักอาศัยโดยรอบสถานีรถไฟฟ้าอ่อนนุช ถึงพฤติกรรมการใช้ทางเท้า และความพึงพอใจในสภาพกายภาพทางเท้า

จากการศึกษาพบว่าในพื้นที่ศึกษามีผู้เดินเท้าสูงมากจนกระทั่งเป็นระบบการเดินเท้าหลัก คือ การเดินไป – กลับ ที่พักและสถานีรถไฟฟ้า เพื่อเดินทางเข้าไปทำงานในย่านธุรกิจ และระบบการเดินเท้ารอง คือการแวะทำกิจกรรมตามจุดรวมกิจกรรมระหว่างทาง คุณภาพการเดินเท้าในพื้นที่ศึกษามีคุณภาพต่ำ เกิดปัญหาความกว้างทางเดินเท้าไม่เพียงพอต่อการใช้งาน และขาดความปลอดภัยในการเดินเท้า เป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินโดยรอบสถานีรถไฟฟ้า และการเพิ่มจำนวนประชากรในพื้นที่ศึกษาอย่างรวดเร็ว โดยที่ทางเท้าไม่ได้ถูกพัฒนาไปพร้อมกับการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกโดยรอบสถานีรถไฟฟ้า เมื่อจุดประสงค์ในการเดินมีอิทธิพลต่อการเลือกเส้นทางมากกว่าสภาพแวดล้อมกายภาพ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องออกข้อกำหนดในการพัฒนาพื้นที่โดยรอบสถานีรถไฟฟ้าร่วมกับการออกแบบทางเท้าตามมาตรฐาน ดังนี้

1. การก่อสร้างอาคารพักอาศัยรวม หรือห้างค้าปลีกค้าส่ง ต้องสร้างรั้วร่นจากแนวเขตที่ดินเข้ามา 1.20 เมตร ตลอดแนวที่ติดเขตทางสาธารณะ เพื่อเป็นทำเป็นทางเดินเท้าแก่ผู้พักอาศัยโดยรอบ
2. การเปิดทางเข้าอาคาร ต้องมีพื้นที่ให้รถยนต์ชะลอความเร็วไม่ให้กีดขวางทางสาธารณะ

ภาควิชาการออกแบบและวางผังชุมชนเมือง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ปีการศึกษา 2557

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

53060201: MASTER OF LANDSCAPE ARCHITECTURE PROGRAM

KEY WORD: PEDESTRIAN NETWORK AROUND BANGKOK MASS TRANSIT SYSTEM

KRIDKEAW CHINORAK: PEDESTRIAN NETWORK AROUND BANGKOK MASS TRANSIT SYSTEM STATION A CASE STUDY OF ONNUT BTS STATION. INDEPENDENT STUDY ADVISOR: ASSOC. PROF. CHAIYASITH DANKITTIKUL, D.E.D. 101 pp.

This research aimed to study pedestrian network around Onnut Bangkok Mass Transit System station in order to assess its suitability and problems. The results could lead to design and planning recommendations on pedestrian network around mass transit station.

Methodologically, the research began with a review of relevant theories and information. Site survey was then conducted in the area within 400 meters around the Onnut BTS station (10-minute walking distance). The subjects of survey included land use changes, pedestrian volumes, obstacles and problems affecting pedestrian activities. In addition, questionnaire was conducted to gather information on pedestrian behavior and satisfaction toward physical conditions of sidewalks.

The results indicated that pedestrian volume in the area was very high. The main purpose of walking were commuting between home and work and visiting other areas along the BTS route, respectively. In terms of physical suitability and problems of sidewalk conditions, the research found that physical suitability of sidewalk conditions was low due to narrowness of sidewalks in general and lack of pedestrian safety. This could results from a rapid change of land use pattern around the area while the pedestrian facilities had not been developed to support such changes.

Recommendations on design and regulation include:

1. A 1.2 meter setback from lot line facing public street for development of sidewalks.
2. An extended space for vehicle entrance crossing any sidewalk to help slow down the vehicle and prevent from obstructing pedestrian activity.

Department of Urban Design and Planning

Graduate School, Silpakorn University

Student's signature

Academic Year 2014

Independent Study Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

งานค้นคว้าฉบับนี้เกิดขึ้นด้วยความประสงค์ให้การพัฒนาเมืองก้าวสู่ความยั่งยืน ด้วยผู้ศึกษาต้องการเป็นแรงผลักดันเล็กๆ ที่สนับสนุนการออกแบบวางผังเพื่อให้กรุงเทพฯ เอื้อแก่การเดินเท้า เป็นเมืองที่น่าอยู่ การคมนาคมสะดวกสบาย

ต้องขอประกาศคำขอบพระคุณแรงผลักดันทุกๆ ท่าน ดังนี้

ด้วยการหล่อหลอมจากบิดา มารดา เกิดเป็นลูกที่พยายามมองโลกในหลากหลายแง่มุม จึงเกิดงานวิจัยฉบับนี้ขึ้นมา ต้องขอกราบขอบพระคุณ นายประจักษ์ ชีโนรักษ์ และนางทัชชกร ชีโนรักษ์ ที่ให้กำเนิดและเป็นแรงใจสนับสนุนลูกคนนี้เสมอมา

ด้วยความเมตตาอย่างไม่ทอดทิ้ง จาก รองศาสตราจารย์ ดร. ชัยสิทธิ์ ด้านกิตติกุล

ด้วยความพยายามในการผลักดัน จาก อาจารย์ ดร. สินีนาถ ศุภลรัตนเมธี

ด้วยคำแนะนำในการแก้ไขงานค้นคว้า จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รุจิโรจน์ อนุกรมบุตร

ด้วยกำลังใจจาก นายแดนชัย ไพรสนธ์ และนางสาวรดาธร ชีโนรักษ์

ท้ายนี้ งานวิจัยเล่มนี้จะสำเร็จไม่ได้ หากขาดกำลังใจ แรงงาน และการสนับสนุน จาก นายนิพนธ์ ไทยพร ผู้เป็นเสมือนเพื่อน และพี่ชาย ตลอดมา